

Nr 301.

Av herr **Werner**, om viss räntesättning för lån ur egnahems-länefonden.

Med anledning av en av mig vid förra årets riksdag väckt motion (A. K. 242) samt en vid dennas behandling i jordbruksutskottet (utl. nr 42) fogad reservation beslöt andra kammaren i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning i vad mån räntan å egnahemslån beträffande tiden efter amorteringstidens inträde må kunna sänkas till 4 procent samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Då detta beslut ej av första kammaren biträdades (jordbruksutskottets utl. nr 78), förföll frågan.

Då jag fortfarande anser, att riksdagen bör genom en lägre räntesats stödja och uppmuntra egnahemsbildningen, en synpunkt, som var allmän och för riksdagen bestämmande, när egnahemslånerörelsen inrättades vid 1904 års riksdag, anser jag ett beslut i sådan riktning vara den starkaste faktorn för fortsatt nybildning och stöd åt redan befintliga jordbruks- och bostadsegnahem.

Att en nedsättning av räntan utgör den kraftigaste sporren för nybildning, är självfallet och berättigat, då det torde utgöra den från det allmännas sida billigaste formen av kolonisation, och av egnahemsinspektörens yttrande rörande sättet för ett ev. statligt ingripande till stöd för kristidens egnahemslåntagare (statsverkspropositionen 1926, nionde huvudtiteln punkt 97) samt av utredningen i samma fråga framgår, att så gott som samtliga låneförmedlare i främsta rummet ifrågasatt en sänkning av egnahemslåneräntan antingen för vissa år eller för all framtid såsom lämpligaste formen av understöd.

I ovannämnda utredning framlägger inspektören ett alternativt förslag, 'att räntan å de stående delarna av statslån, som för åren 1920, 1921, 1922 anvisats från egnahemslänefonden, må — utan hinder av gällande allmänna villkor och bestämmelser för statens egnahemslånerörelse — nedsättas till 3,6 procent för respektive år 1926—1928, 1927—1928, 1928, allt i den mån låneförmedlare styrker sig hava medgivit innehavare av egnahemslån från statslån enahanda nedsättning av räntan'.

Den form av tillfällig räntesänkning, som egnahemsinspektören (i detta sammanhang begränsad till 3 årgångar låntagare) framlagt, anser jag vara en lämplig väg för nedsättning av räntan å egnahemslånen för framtiden,

som, om nu gällande allmänna villkor och bestämmelser för statens egnahems-lånerörelse bibehålles, ger riksdagen en möjlighet (att utan att bryta avtal) inom dess gränser reglerande ingripa, om sådana onormala förhållanden skulle återkomma, som de, vilka lågo bakom riksdagens beslut om höjning av räntan från 3,6 procent till 4,75 procent år 1919, som var en följd av kris-årens höga räntesatser och jordbrukets relativa bärighet.

Därtill kommer, att invändningarna mot en generell sänkning av egnahemslåneräntan principiellt utgår ifrån, att en räntesänkning i detta fall utgör en subvention, och framställer man kravet på att denna subventions storlek bör framgå ur statens siffror. För att tillmötesgå detta krav föreslår jag, sedan det av egnahemsinspektörens utredning enligt min mening framgått, att denna subvention håller sig inom rimliga gränser, att för budgetåret 1926—1927 57,500 kronor anvisas att täcka egnahemslånefondens genom ett bifall till mitt yrkande minskade ränteavkastning, samt förutsätter jag för följande år anslag till samma ändamål, motsvarande de fondens ränteförluster, som följa den tillfälliga sänkningen av räntan.

Med hänvisning till ovanstående får jag härmed hemställa, att riksdagen måtte besluta,

att räntan å den stående delen av statslån, som från och med år 1920 eller senare anvisats ur egnahemslånefonden, må efter amorteringstidens inträde — utan hinder av gällande allmänna villkor och bestämmelser för statens egnahemslånerörelse — nedsättas till 3,6 procent från och med året 1926 samt följande år, tills riksdagen annorlunda beslutar, samt att för budgetåret 1926—1927 riksdagen anvisar femtio-sjutusenfemhundra (57,500) kronor till täckande av egnahemslånefondens minskade ränteavkastning.

Stockholm den 22 januari 1926.

Alfr. Werner.

I motionens syfte instämmer

Ruben Wagnsson.